

A

VI. Bíróságok

fejezet

2009. évi költségvetésének

végrehajtása

Budapest, 2010. május hó

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (a továbbiakban: OIT) célkitűzéseinek és cselekvési programjának megfelelően, a bírósági igazgatásban, 2009-ben is kiemelt figyelmet fordított a **bíróságok ítélkezésének időszerűségére, annak javítására**. Ennek keretében az OIT az elmúlt évben is több határozatot hozott az ésszerű eljárási határidők biztosítása, az ehhez szükséges feltételek megteremtése céljából.

A bíróságok 2009. évi ügyforgalmának főbb jellemzői:

Az elmúlt év során összesen háromezzerrel több, **1 602 ezer** ügyet nyújtottak be a bíróságokra, ez csupán 0,2 százalékkal magasabb, mint 2008-ban, mivel a cégügyek számának csökkenése ellensúlyozta a fizetési meghagyások számának növekedését. Ez azt mutatja, hogy a **bíróságok ügyérkezése** terén évek óta tapasztalható dinamikus emelkedés 2009-ben minimális mértékűre mérséklődött. A cégügyeket figyelmen kívül hagyva viszont 8,1 százalékkal több ügy érkezett, mint 2008-ban.

Az érkezett ügyek száma 16,1 százalékkal csökkent a megyei elsőfokon, a többi bírósági szinten viszont nőtt az érkezés.

A megyei elsőfokon tapasztalt ügycsökkenést a cégbíróság ügyérkezésének 22,7 százalékos visszaesése okozta. Az **érkező cégügyek száma** - a 2008-as, TEÁOR-számok változása miatt, kiugróan magas értéket leszámítva - a korábbi éveknek megfelelő, növekedő trendet mutat, 2009-ben 317 ezer ügy érkezett, ez 4,8 százalékkal több, mint 2007-ben. A **felszámolási ügyek** érkezését változatlanul befolyásolta a nehéz gazdasági helyzet: egy év alatt **5 ezerrel nőtt** az ügyek száma, így újra ez növekedett a legerőteljesebben (18,8 százalékkal).

A bírósági szintek közül legdinamikusabban, 8,2 százalékkal a **helyi bíróságok** ügyérkezése nőtt, ahol a **fizetési meghagyások száma** 83 ezerrel, 17,5 százalékkal volt több, mint 2008-ban. Összességében a helyi bíróságon a nemperes ügyek száma 9,2 százalékkal emelkedett.

A **fellebbezések száma** mind a megyei bíróságokon, mind az ítéletáblákon 1-4 százalékkal emelkedett. A Legfelsőbb Bíróságon kissé mérséklődött, a **felülvizsgálatok száma** viszont 4,7 százalékkal nőtt.

Az ország bíróságainak teljes ügyérkezését tekintve a **nemperes** eljárások számának évek óta tartó emelkedése 2009-ben megtorpant: 1,5 százalékkal csökkent, 18 ezerrel kevesebb ügy érkezett 2008. évhez viszonyítva. A **perek számában** 4,9 százalékos emelkedés tapasztalható. A perek részaránya a 2008-ig tartó, fokozatos csökkenés után újra nőtt, **az érkezéseknek 27,6 százalékát teszi ki**, de még mindig kevesebb, mint az elmúlt hat év csúcserkével rendelkező 2004-ben (34,1 százalék).

A **befejezések száma**, ahogy évek óta, úgy 2009-ben is **emelkedett, 3 százalékkal**. Az elsőfokú ügyek befejezése 2,9 százalékkal, a fellebbezett ügyeké összességében 3 százalékkal nőtt, a felülvizsgálati eljárásoké pedig az érkezésnél sokkal nagyobb mértékben, 19,7 százalékkal magasabb. Országos átlagban a **perek döntő többsége 87 százaléka, változatlanul éven belül befejeződött**. A büntető perek átlagos befejezési

időtartama mind a helyi bíróságokon, mind megyei másodfokon csökkent. Megyei elsőfokon és az ítéletábrák esetében pedig továbbra is kisebb növekedés tapasztalható. A 2009. évi befejezések száma – az elmúlt négy évvel ellentétben - több volt az érkezéseknél, így december végén a **folyamatban maradt ügyek száma 2,3 százalékkal kevesebb** lett, mint 2008-ban, döntően a nemperes ügyek miatt.

A **hátralék csökkenése a helyi bíróságokon volt a legjelentősebb**, 3,8 százalékkal, a nemperes eljárásoknál bekövetkező, 19 százalékos mérséklődés miatt. A megyei elsőfokú bíróságok nemperes ügyei esetén a csőd- és felszámolási ügyeknél tapasztalt 17 százalékos növekedést ellensúlyozta a 38 százalékkal kevesebb folyamatban maradt érdemi cégügy, így mindössze egy százalékkal több nemperes ügy, és összesen 2,3 százalékkal több ügy maradt folyamatban. A megyei másodfokon a **peres ügylátralék** csökkenése miatt egy százalékkal csökkent a folyamatban maradt ügyek száma. Az ítéletábrák a peres és nemperes ügylátralék változása körülbelül kiegyenlítette egymást. A Legfelsőbb Bíróságon, a kevesebb folyamatban maradt felülvizsgálati eljárás eredményeként 3,2 százalékkal kevesebb lett az ügylátralék.

Az **ügylátralékon belül 3,1 százalékkal nőtt a peres eljárások száma. A bírósági szintek közül a megyei másodfokú bíróságokon és az ítéletábrákon kevesebb lett a folyamatban maradt perek száma, a többi szinten jelentős volt a növekedés.**

A megyei bíróságok ügylátralékának területi koncentrációja kissé mérséklődött, a Fővárosi és Pest Megyei Bíróság hátralék feldolgozásának eredményeként.

A Fővárosi Bíróságnak a fizetési meghagyások, a folyamatban lévő munkaügyi perek, valamint a megyei másodfokú ügyekből való részesedése érzékelhetően csökkent. A Pest Megyei Bíróságnak a nemperes és a büntető ügyekből az országoshoz viszonyított aránya mérséklődött, de a folyamatban lévő munkaügyi perekből és megyei első- és másodfokú perekből tovább nőtt. **Az összes ügylátralék alapján a Fővárosi Bíróság az országos hátralék 2008. évi 43 százalékaival szemben 38 százalékat, míg a Pest Megyei Bíróság pedig 12,6 százalékkal szemben 13,3 százalékat koncentrálna.**

A peres hátralékon belül **az egy évnél régebben érkezettek száma – 41 251 – egy százalékkal több**, mint egy évvel korábban **aránya** viszont 21 százalékra csökkent. Ezt az 1 és 2 év közötti peres hátralék 2,6 százalékos növekedése okozta, mivel a 2 és 3 év közötti perek száma 2,3 százalékkal, a 3 éven túli pereké pedig 1,4 százalékkal csökkent.

A **3 éven túli perek** több mint 70 százalékát bonyolító helyi bíróságokon a növekvő peres hátralékon belül a 3 éven túli perek száma 5,3 százalékkal (254 perrel) lett kevesebb. **A teljes csökkenés 41 százalékát teszi ki a Pest Megyei Bíróság büntető perek számában érzékelhető változás, ennek eredményeként a 3 éven túl folyamatban maradt ügyek 28 százaléka Pest megyében (52 százaléka pedig továbbra is a fővárosban) volt.**

A 3 éven túli perek egynegyedével rendelkező megyei elsőfokú pereknél kisebb mértékben, mint 2008-ban, de még mindig **több mint 10 százalékkal (168 perrel) emelkedett a 3 évnél régebbi perek száma. A többlet egyharmada Pest megyében,**

további 38 százaléka pedig a fővárosban maradt folyamatban. Mindkét bíróságon a polgári pereknél emelkedett leginkább a pertartam.

Az OIT honlapján (www.birosag.hu) a közérdekű információk körében a részletes ügyforgalmi adatok változatlanul megjelennek.

A Tanács tevékenységének fókuszában változatlanul jelentős hangsúllyal szerepelt a bíróságok igazgatási feladatairól rendelkező **szabályzatok felülvizsgálata, illetve módosítása.**

E feladatkör jelentőségét mutatja, hogy az OIT bizottságok létesítésével megkezdte valamennyi megalakulása óta hozott szabályzat áttekintését.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően a beszámolási időszakban is sor került az ítélőtáblák és a megyei (fővárosi) bíróságok **összbírói értekezleti tájékoztatójának véleményezésére, s ezek részeként a bíróságok komplex igazgatási tevékenységének elemzésére.**

A Tanács valamennyi tájékoztatót elfogadta, s a bíróságok többségét illetően 2010. évre az ítélkezés gyorsítására vonatkozó konkrét feladatokat határozott meg. A két legnagyobb bíróságot érintően a következőket írta elő:

A **Fővárosi Bíróság elnöke** tekintse továbbra is elsődlegesnek a hosszú pertartamú ügyek csökkentése érdekében hozott elnöki intézkedések betartását.

Változatlanul kísérje figyelemmel az ítélőtáblákról kirendelt bírák által befejezett ügyek hatását a fellebbezett ügyhátralék alakulására, s kedvező változás esetén fontolja meg a másodfokú tanácsban eljáró bírák részére első fokú ügyek kiosztásának lehetőségét.

A **Pest Megyei Bíróság elnökének** figyelmét felhívta arra, hogy vizsgálja meg a helyi bíróságokon és a megyei elsőfokú ítélkezési szinten mindkét ügyszakban a kiesett tárgyalási napok és a kitűzött ügyekből elhalasztott, illetve napolt perek esetenként országos átlagot lényegesen meghaladó mennyiségét, s annak okait. Készítsen továbbá intézkedési tervet valamennyi helyi bíróságot és a megyei bíróságot illetően a két és három éven túl folyamatban maradt ügyek számának csökkentésére, az ehhez szükséges intézkedések megtételére, - s az elért eredményekről a következő évi összbírói tájékoztatóban számoljon be.

A bírósági elnökök – az előző évek gyakorlatának megfelelően – összbírói tájékoztatóikban számos **az OIT központi intézkedését igénylő javaslatot tettek az ítélkezési tevékenység és feltételrendszer javítására.** Ezekről külön OIT előterjesztés készült, amelynek alapján kiemeljük a bírói életpálya modellel, a létszámhelyzettel, a bíróságok közötti létszám-aránytalanságok megszüntetésével, a titkári hatáskör bővítésével, a bírósági ügyintézők létszámának és hatáskörének módosításával, a panaszügyintézással, a távmunkával kapcsolatos kérdéseket. Az elnöki javaslatokkal kapcsolatban megfogalmazódott, hogy **teljesítésük jelentős részben költségvetési feltételektől függ.**

A két, illetve öt éven túl folyamatban lévő ügyek alakulásáról az eljárások ésszerű határidőn belüli befejezése érdekében szükséges vizsgálatokról és a tájékoztatás rendjéről szóló előterjesztéseket az OIT évenként tárgyalta. Az elemző munkát

2007-től kiterjesztette az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyamatban volt ügyekben hozott marasztaló ítéletek felülvizsgálatára is.

Az elmúlt évben a Tanács szükségesnek tartotta a feladatok újrafogalmazását, s a korábbi határozatok hatályon kívül helyezését.

Ennek keretében felkérte a bíróságok elnökeit, hogy évenként adjanak elemző tájékoztatást a tárgyévét követő február 28-ig, a folyamatban maradt két éven túli pertartamú perekről, mindazokban az ügyszakokban és ítélezési szinteken, ahol a folyamatos ügyeken belüli arányuk eléri az 5 %-ot, valamint az öt éven túli – a minősített érkezést is figyelembe vevő – pertartamú perekről.

Az OIT döntése alapján, az öt éven túli ügyeket változatlanul soron kívül kell intézni. A Tanács meghatározta egyúttal az említett ügyekben eljáró bírák feladatait is.

A Tanács változatlanul kiemelt figyelemmel kísérte a legnagyobb ügyforgalommal rendelkező **Fővárosi és Pest Megyei Bíróság** ítélezési helyzetét. Az OIT 274/2008. (XII.9.) határozata alapján elrendelt, az említett két bíróság működésének **külső szervvel történő átvilágítása megtörtént**, így annak eredményeit feldolgozva folyamatos feladat a célkitűzésekre vonatkozó konkrét javaslatok megfogalmazása.

2009. II. félévében előterjesztés készült a két bíróságon a polgári (gazdasági) nemperes megnövekedett ügyérkezés feldolgozása érdekében korábban részükre biztosított többletlétszám felhasználásának helyzetéről is.

A Tanács mind a Fővárosi, mind a Pest Megyei Bíróságon meghatározott időpontig azzal engedélyezte az ideiglenesen rendszeresített álláshelyek betöltését, hogy azok pénzügyi fedezete az elnökök rendszeres személyi juttatásának megtakarítása terhére kerüljön biztosításra.

Az **állampolgárok igényérvényesítésének** megkönnyítését, egyszerűsítését, a **bírósági munkafolyamatok** lerövidítését, ésszerűsítését, a **bíróságok közötti és a társszervekkel való kapcsolattartás, információáramlás elősegítését** hivatott szolgálni az **e-bíróság koncepció megvalósítása**.

Az e-bíróság koncepció keretében az egyes **alprojektek** – európai uniós támogatással – döntő mértékben olyan feladatok megvalósítását szolgálják, amelyek **központi költségvetési forrás biztosítása nélkül, törvényi kötelezettségként jelentkeznek a bíróságok részére**.

Ezek a - különböző megvalósítási fázisban tartó - **alprojektek** a következők:

- Cégbírósági és céginformációs rendszerek továbbfejlesztése,
- Civil szervezetek bejegyzésének és nyilvántartásának, valamint a csőd- és felszámolási eljárások modernizációja,
- Az ügyfélkapcsolatok elektronizálása egyes bírósági eljárásokban,
- A gondnokoltak és gondnokaik, a támogatott és támogatóik, valamint az előzetes jognyilatkozatok elektronikus nyilvántartása.

A bemutatott szakmai feladatok végrehajtását a bíróságok a következőkben ismertetett előirányzatokból valósították meg.

A Bíróságok fejezet 2009. évi költségvetési előirányzatainak változását a következő táblázat mutatja.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2008. évi CII. törvény szerinti előirányzat	72.373,5	5.526,6	66.846,9	46.938,6
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 1005/2009. (I. 20.) Korm. hat. a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítésének finanszírozásáról	946,0		946,0	716,7
- 1175/2009. (X. 20.) Korm. hat. a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítése II. ütemének finanszírozásáról, illetve elszámolásáról	-68,7		-68,7	-48,2
- 1217/2009. (XII. 21.) Korm. hat. a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítése elszámolásáról	-21,2		-21,2	-15,6
- Megállapodás alapján fejezetek közötti előirányzat átcsoportosítás	193,9		193,9	
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	2.450,8	2.450,8		118,7
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások				-2.198,9
- Bevételi többlet előirányzatosítása	2.573,0	2.573,0		0,3
2009. évi módosított előirányzat	78.447,3	10.550,4	67.896,9	45.511,6

A 72.373,5 millió forint összegű eredeti kiadási előirányzat 78.447,3 millió forintra módosult. A **6.073,8 millió forint** növekményből **856,1 millió forint** a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítése, **193,9 millió forint** a fejezetek között létrejött megállapodás alapján az intézményi beruházások finanszírozására előirányzat átcsoportosítás, **2.450,8 millió forint** a 2008. évi előirányzat-maradvány igénybevétele, és **2.573,0 millió forint** a 2009. évi intézményi többletbevételek előirányzatosítása.

Az előirányzatok és azok teljesítése az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	2008. évi tény	2009. évi eredeti előirányzat	2009. évi módosított előirányzat	2009. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Millió forintban egy tizedessel				% -ban	
Kiadás	78.382,7	72.373,5	78.447,3	75.955,3	96,9	96,8
ebből: személyi juttatás	47.671,5	46.938,6	45.511,6	45.305,2	95,0	99,5
központi beruházás	1.791,9	943,6	3.024,1	1.734,1	96,8	57,3
Folyó bevétel	7.297,7	5.526,6	8.099,6	7.796,9	106,8	96,3
Támogatás	71.319,9	66.846,9	67.896,9	67.897,0	95,2	100,0
Előirányzat-maradvány	2.091,9		2.450,8	1.903,2	91,0	77,7
Létszám (fő)	10.167	10.952	10.922	10.347	101,8	94,7

A **kiadások teljesítése 75.955,3** millió forint, amely **2.492,0 millió forinttal** maradt el a módosított előirányzattól. A kiadási megtakarítást korigálja a **850,2 millió forint** bevételi lemaradás összege, melynek következtében a tárgyévi előirányzat-maradvány **1.641,8 millió forintban** realizálódott. A keletkezett megtakarítást a folyamatban lévő beruházásoknak az épület-rekonstrukciós munkálatoknak, az év végi megrendelések teljesítésének és a decemberi kifizetések vonzatának következő évre történő áthúzódása okozta.

A teljesített kiadásokon belül a személyi juttatások aránya 59,6 %, a kapcsolódó járulékok aránya 17,4 %. Ez a két tétel a teljesített kiadások 77,0 %-át képezi. A személyi juttatások kiadásai az előző évhez viszonyítva 5,0 %-os csökkenést mutatnak.

A személyi juttatáson belül a rendszeres személyi juttatás teljesítése csökkent a közszférát érintő különjuttatás átalakulása következtében. Az igazságügyi alkalmazottak 2009. első félévében 15 ezer Ft/fő/hónap kereset-kiegészítésben részesültek. A második félévben már további korlátozás épült be a kifizetés rendszerébe és kizárólag azok részesültek a juttatásból, akik teljes havi illetménye nem haladta meg a bruttó 131 ezer forintot, illetve arányos összegű támogatásban azon munkavállalók részesültek akik bruttó keresete nem érte el a 149 ezer forintot.

A **támogatás** az eredeti előirányzathoz viszonyítva **856,1 millió forinttal** növekedett. A költségvetési törvényben foglalt felhatalmazás alapján a kormány a céltartalék terhére 856,1 millió forint pótelőirányzatot biztosított a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi havi kereset-kiegészítésének finanszírozására.

A fejezetek felügyeletét ellátó szervek vezetőinek megállapodása alapján a fejezetek közötti előirányzat-átadás **193,9 millió forint**, az épületek rekonstrukciós

munkálataira. Az átvett támogatási előirányzat felhasználásáról a fejezetnek utólagos elszámolási kötelezettsége volt.

A bevételek módosított előirányzata 10.550,4 millió forint, amely többletbevételből, előirányzat-maradvány felhasználásából, támogatásértékű működési és felhalmozási bevételből, és az átmeneti támogatási programok bevételéből keletkezett.

A tárgyévi **bevétel 7.796,9 millió forint**, amelyből az intézményeknél 7.754,3 millió forint a fejezeti kezelésű előirányzatoknál 42,6 millió forint teljesült.

A 2009. évi **előirányzat-maradvány** 1.641,8 millió forint, amelyet növel az előző évi 547,7 millió forint fel nem használt előirányzat-maradvány. A rendelkezésre álló 2.189,5 millió forint előirányzat-maradványból 10 ezer forint szabad előirányzat-maradvány keletkezett.

A kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványából 1.097,7 millió forint a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság nyilvántartásában szerepel, amely a Soproni Városi Bíróság új épülete létesítéséhez kapcsolódik. A Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház számára a 2008. évben rendezésre javasolt ingatlanok rendezéséről, az e célra elkülönített költségvetési keret elosztásáról szóló 1047/2008. (VII. 16.) Korm. határozat előírja a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság székhelyét biztosító Sopron, Színház u. 27. szám alatti és 239/1, 239/2. helyrajzi számú, 799 m² épület visszaadását a volt tulajdonos részére és egyben 1,4 milliárd forint összegű kártalanítást hagyott jóvá. Az említett előirányzat a kártalanítás első és második ütemét tartalmazza.

A kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány az intézmények visszaigazolt szerződéseinek és megrendeléseinek fedezete. A fejezeti kezelésű előirányzatoknál az előirányzat-maradvány az igazságszolgáltatás beruházásai és a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása törvényi soron keletkezett..

A pénzügyminiszter a fejezet 2008. évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványaként kimutatott összeget a fejezet által megküldött elszámolás szerinti részletezésben tudomásul vette és jóváhagyta.

A Bíróságok fejezet **2009. évi mérlege** alapján a saját tőke növekedése az előző évhez viszonyítva 3.134,9 millió forint, a tartalékok csökkenése 261,4 millió forint, a kötelezettségek növekedése 2.344,6 millió forint, a befektetett eszközök növekedése 1.317,0 millió forint, a forgóeszközök növekedése 3.901,1 millió forint. A vagyon 2008. évhez viszonyítva 8,4 %-kal növekedett.

Az adott kölcsönök állományában a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére nyújtott lakáscélú támogatás szerepel, év végi állománya 388,5 millió forint. 2009. évben az OIT a lakásvásárlási és korszerűsítési kölcsön folyósítását szüneteltette.

A bíróságok az 1994. évi LIII. törvény alapján végrehajtói letéteket, az 1991. évi XLIX. törvény alapján felszámolási díj fedezeti letéteket, a 27/2003. (VII. 2.) IM rendelet alapján bírói és elnöki letéteket kezelnek. A bíróságok a fentiekben ismertetett letétekből az év folyamán 8.078,6 millió forint letéti bevételt fogadtak. A 2009. évi nyitóállományból és az év folyamán befolyt bevételből 6.474,4 millió forint kiadás teljesült. Az így keletkezett év végi állomány 17.119,5 millió forintra változott, amely az előző évhez képest 12,4 %-os növekedést mutat.

A **Magyar Államkincstárral a bíróságok és a fejezet** kapcsolata zökkenőmentes volt. Az intézményeknél jelentkező likviditási nehézségek előirányzat-átcsoportosítással kezelhetők voltak.

A fejezet előirányzatai és azok teljesítése az 1. Bíróságok címen, és a 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok címen kerülnek bemutatásra.

1. cím: Bíróságok

A Bíróságok címhez 27 intézmény tartozik, melyek felsorolását, törzskönyvi azonosítóját és a honlapok címét a melléklet tartalmazza.

Az előirányzatok változását a következő táblázat mutatja:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2008. évi CII. törvény szerinti előirányzat	70.320,0	5.526,6	64.793,4	46.474,8
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 1005/2009. (I. 20.) Korm. hat. a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítésének finanszírozásáról	946,0		946,0	716,7
- 1175/2009. (X. 20.) Korm. hat. a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítése II. ütemének finanszírozásáról, illetve elszámolásáról	-68,7		-68,7	-48,2
- 1217/2009. (XII. 21.) Korm. hat. a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2009. évi kereset-kiegészítése elszámolásáról	-21,2		-21,2	-15,6
- Megállapodás alapján fejezetek közötti előirányzat átcsoportosítás	193,9		193,9	
- Fejezeti egyensúlyi tartalék átcsoportosítása intézményekhez	53,9		53,9	
- Központi beruházás támogatási előirányzat átadása fejezeti kezelésű előirányzatból	751,3		751,3	
- OIT Hivatalától a fejezeti nemzetközi tagdíjra átcsoportosítás	-1,4		-1,4	
- Ptk alapján történő kártérítés átcsoportosítása intézményekhez	5,1		5,1	
- Fővárosi és Pest Megyei Bíróságon felhalmozódott ügyhátralék kezelésére előirányzat átadás	931,0		931,0	
- Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásához szükséges előirányzat átvétel	59,6		59,6	
- Felhalmozási bevétel átadása központi beruházásra	-5,8	-5,8		
- Előző évi felhalmozási célú maradvány átvétele központi beruházásra	858,6	858,6		
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás				-1.735,2
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	1.579,7	1.579,7		118,8
- Bevételei többlet előirányzatosítása	1.677,6	1.677,6		0,3
2009. évi módosított előirányzat	77.279,6	9.636,7	67.642,9	45.511,6

A költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest **2.849,5 millió forinttal** nőtt. A növekedés a 2009. évben folyósított kereset-kiegészítés fedezetére biztosított többletek összege, a fejezeti kezelésű előirányzatokból történő átcsoportosítás, a Fővárosi és Pest Megyei Bíróságon felhalmozódott ügyhátralék feldolgozására a személyi és tárgyi feltételek biztosítására és megállapodás alapján a fejezetek közötti előirányzat átadásból származik.

A központi beruházás keretében végrehajtott épület-rekonstrukciók és a Polgári Törvénykönyv alapján megállapított kártalanításokkal kapcsolatos kifizetések az intézményeknél valósultak meg. A fejezeti egyensúlyi tartalék az intézmények dologi kiadásánál került felhasználásra.

Az előirányzatok és azok teljesítése az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	2008. évi tény	2009. évi eredeti előirányzat	2009. évi módosított előirányzat	2009. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Millió forintban egy tizedessel				% -ban	
Kiadás	77.232,8	70.320,0	77.279,6	75.036,8	97,2	97,1
ebből: személyi juttatás	47.671,5	46.474,8	45.511,6	45.305,2	95,0	99,5
központi beruházás	1.791,9		2.831,8	1.734,1	96,8	61,2
Folyó bevétel	7.138,7	5.526,6	8.057,0	7.754,3	108,6	96,2
Támogatás	70.550,5	64.793,4	67.642,9	67.643,0	95,9	100,0
Előirányzat-maradvány	1.123,3		1.579,7	1.032,0	91,9	65,3
Létszám (fő)	10.167	10.852	10.922	10.347	101,8	94,7

Az intézmények 2009. évi teljesített kiadásai 4.716,8 millió forinttal haladták meg az eredeti előirányzatot. A 75.036,8 millió forint tényleges kiadás az alábbi kiemelt előirányzatokon került felhasználásra.

A **személyi juttatások** előirányzata 45.305,2 millió forintban teljesült, az összes kiadás 60,4 %-át képezi. Ezen belül a rendszeres személyi juttatások kiadása az előző évi teljesítési adathoz viszonyítva 3,0 %-os csökkenést mutat, amelyet a közszférát érintő egyhavi különjuttatás átalakításának hatása okozott.

A **nem rendszeres személyi juttatás** 6.662,0 millió forintban teljesült, amely 17,4 %-kal alacsonyabb az előző évi kifizetésénél. Ebből az összegből kifizetésre kerültek a készenléti és ügyeleti díjak, a munkavállalót alanyi jogon megillető, legalacsonyabb bírói alapilletmény 25 %-os mértékének megfelelő ruházati költségtérítés, a jubileumi jutalmak, a napidíjak és az adómentesen adható étkezési hozzájárulás. A bírák és igazságügyi alkalmazottak munkájának elismeréseként átlagosan a havi besorolási illetmény 40,8 %-ának megfelelő jutalom kifizetésére került sor, amely a 2008. évi teljesítéshez viszonyítva 15,6 %-kal alacsonyabb. A jutalomra kifizetett összeg 1.041,9

millió forint, amelyből a normatív jutalom 771,1 millió forint, a teljesítményhez kötött jutalom 270,8 millió forint volt.

A **külső személyi juttatásokon** teljesített kiadás 1.785,1 millió forint, amely fedezetet nyújtott az ítélezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tolmácsok, védők, tanúk díjazására, továbbá a bírák európai jogra való felkészítésével összefüggő megbízási díjakra.

Az átlagos állományi létszám a 2009. évben 10.347 fő volt.

A **munkaadókat terhelő járulékok** teljesítése 13.145,4 millió forint, amely a járulékköteles személyi juttatások vonzata.

A **dologi kiadások az egyéb folyó kiadásokkal** együtt a 2008. évi 11.403,6 millió forinttal szemben a megfontolt és takarékos gazdálkodás ellenére is 12.762,7 millió forintban teljesült. A kiadási többlet 1.359,1 millió forint, 11,9 %-kal magasabb az előző évi teljesítésnél.

Az intézmények üzemeltetéséhez, fenntartásához kapcsolódó kifizetések többlete nem került elismerésre, a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás nyújtott fedezetet a beszerzések és a szolgáltatások kifizetésére.

A szolgáltatási kiadásokon jelentősen megnövekedtek a gázenergia, a villamos energia, a távhőszolgáltatás díjai, a víz- és csatornadíjak, a postai szolgáltatásokkal kapcsolatos díjak, amelyek a bírósági alapfeladat ellátásában elengedhetetlen tényezők.

A vásárolt közszolgáltatás előirányzatán növekedést mutatnak az intézeti szakértői díjakra történő kifizetések.

A kiadások növekedését mérsékeltek a megtett takarékosági intézkedések, valamint az egyes intézményeknél jelentkező bevételi lemaradások.

Az intézmények évközi likviditási gondjainak mérséklését, a működés biztosítását, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács a kiemelt előirányzatok közötti és a fejezeti egyensúlyi tartalék - 53,9 millió - forint átcsoportosításával segítette.

A megfontolt, takarékos és körültekintő gazdálkodás eredményeként és az OIT intézkedéseinek hatására a működés feltételei biztosítottak voltak, a bíróságok fizetési kötelezettségeiknek eleget tettek és tartozásállománnyal nem rendelkeztek.

Az **egyéb működési célú támogatások, kiadások** 1,0 millió forintban teljesültek. A kiadás a bírósági érdekképviseleti szervek támogatását szolgálta.

A **felhalmozási kiadások** teljesítése 3.805,1 millió forint volt. Ebből a központi beruházásokon 1.734,1 millió forint, az intézményi beruházásokon 1.647,0 millió forint, a felújításokon 424,0 millió forint került felhasználásra.

A felhalmozási előirányzatok és azok teljesítése az alábbiak szerint alakult:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2009. évi előirányzat		2009. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Felújítás	200,0	512,2	424,0
Intézményi beruházás	245,2	1.774,6	1.647,0
Központi beruházás		2.831,8	1.734,1
Felhalmozási kiadások ö s s z e s e n	445,2	5.118,6	3.805,1

Az eredeti előirányzat évközben 4.673,4 millió forinttal növekedett. Ennek forrása a fejezeti kezelésű előirányzatokból átcsoportosított központi beruházási előirányzat előző évi előirányzat-maradványa, a folyó évi támogatási előirányzat, és az intézményi előirányzat-maradvány igénybevétele volt.

A **felújítási előirányzatok** teljesítése 424,0 millió forint. Az előirányzat az előző évhez képest 53,8 millió forinttal emelkedett, mely fedezetet nyújtott 10 megyei bíróság illetékességi körébe tartozó helyi bíróságok épületein a szükség szerinti biztonsági rendszer felújítására, homlokzat veszélyelhárítására, tetőszigetelések elvégzésére, a pince szigetelésére, az elektromos vezetékek, illetve nyílászárók cseréjére.

Az **intézményi beruházások** keretében kisebb épület-rekonstrukciókra, irodai és informatikai eszközbeszerzésekre, valamint az elhasználódott eszközök pótlására.

A **központi beruházások** keretében megvalósuló, nagyobb volumenű épület-rekonstrukciók a következők:

- elkészült a Pesti Központi Kerületi Bíróság épülete rekonstrukciója VI. ütemének első négy szakasza,
- befejeződött a Kiskunhalasi Városi Bíróság épületének rekonstrukciója,
- megkezdődött a Nyírbátori Városi Bíróság épülete kivitelezése;
- folytatódott a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság épületének bővítése és felújítása, több évre áthúzódó beruházásként,
- a 2007. évben megkezdett Bicskei és Szikszói Városi Bíróság épületének felújítása folytatódott,
- a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság épület-felújításának építési engedélyezési terve elkészült, megvalósul a külső nyílászárók cseréje és jelenleg a kivitelezési tervek készítése van folyamatban,
- a Makói Város Bíróság épületének elektromos felújítása került megvalósításra.

A **bevételek** teljesítése 7.754,3 millió forint, amelyből a működési bevételek 6.897,1 millió forintot, a felhalmozási bevételek 857,2 millió forintot tettek ki.

A működési költségvetés bevétele 6.897,1 millió forint volt, amelyből 5.975,2 millió forint intézményi működési bevétel, 921,5 millió forint támogatás értékű működési bevétel és 0,4 millió forint működési célú pénzeszköz átvétel. A tárgyévi 5.975,2 millió forint bevételből 4.608,3 millió forint az alaptevékenység bevétele, amely 45,7 millió forinttal, 1,0 %-kal magasabb az előző évi teljesítésnél.

Az alaptevékenység bevételei – melyek az intézményi működési bevételek 77,1 %-át teszik ki – döntően bírói határozatokon alapulnak, azok alakulása függ a bíróságokon folyó eljárásoktól és bírói döntésektől, ezért nehezen tervezhetők.

A felhalmozási bevételek a felhalmozási célú támogatási kölcsön visszatérülésből, a tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítéséből keletkeztek.

A **követelések** – a meg nem fizetett pénz-főbüntetések, a pénz-mellékbüntetések, a bűnügyi költségek és a pénzbírságok – 2009. december 31-i állománya 12.996,9 millió forint volt, amely 19,9 %-kal magasabb az előző évi állománynál. A behajthatatlanság következtében a kintlévőség évről évre növekszik. A bíróságok a követelésekről behajthatatlan minősítés esetén sem mondanak le, annak behajtását továbbra is megkísérlik.

A **2008-ban keletkezett előirányzat-maradvány 1.579,7 millió forintos** összegéből 1.032,0 millió forintot az intézmények a szállítói és szerződéses kötelezettségeikre teljesítettek. A fennmaradó 547,7 millió forint a Soproni Városi Bíróság elhelyezésére fordítandó beruházás ellenértékét tartalmazza, felhasználása a következő költségvetési évekre húzódik át.

A **2009-ben keletkezett előirányzat-maradvány 1.392,6 millió forint**, amely kötelezettségvállalással terhelt.

2. cím: Fejezeti kezelésű előirányzatok

A Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználása többnyire az intézményeknél teljesült, ennek következtében az egy-egy célt szolgáló előirányzat előirányzat-módosítással leadásra került az intézményekhez.

Igazságszolgáltatás beruházásai

Az igazságszolgáltatás beruházásai keretében a bírósági épületek rekonstrukciójára került sor, amelyek több év alatt valósulnak meg.

A **központi beruházás** eredeti előirányzata 943,6 millió forint volt, amelyből 751,3 millió forint átcsoportosításra került az intézményekhez, valamint az előző évi 896,1 millió forintos előirányzat-maradványból 796,6 millió forint felhasználása valósult meg.

A központi beruházásokból megvalósult rekonstrukciók az 1. Bíróságok címnél kerültek ismertetésre.

A 2009. évben keletkezett 192,3 millió forint előirányzat-maradvány kötelezettségvállalással terhelt.

Ptk. alapján történő kártérítés

A 2009. évi 5,1 millió forint előirányzat felhasználása az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349. § (1) bekezdése alapján történt. A kifizetéshez szükséges előirányzatok leadása a bíróságok részére jogerős bírói ítélek megléte után valósult meg.

Nemzetközi tagdíjak

Szerződések és megállapodások alapján a nemzetközi bírósági szervezetek számára 2009. évben 4,5 millió forint tagdíj befizetése teljesült.

Kincstári számlavezetési díj kiadásai

Az előirányzatból a fejezeti kezelésben lévő előirányzatoknál jelentkező számlaforgalom után fizetendő díjak kerültek kifizetésre.

Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása

Az előirányzaton az előző évi előirányzat-maradvány igénybevételét követően 202,5 millió forint állt rendelkezésre, melyből 146,2 millió forint kifizetés valósult meg. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében megvalósuló projektek projekt-javaslati, koncepcionális, projekt terv szintű kidolgozására, valamint a projektek keretében nem finanszírozható kiadások forrását biztosítja. A fennmaradó 56,3 millió forint előirányzat kötelezettségvállalással terhelt.

Fővárosi és Pest Megyei Bíróságon felhalmozódott ügyhátralék kezelése

A Fővárosi és a Pest Megyei Bíróságokon felhalmozódott ügyhátralék kezelésére és országos szinten az eljárások időszerűségének elősegítése érdekében az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 144/2008. (VI. 9.) számon határozatot hozott a szükséges intézkedések megtételéről. A rendelkezés végrehajtására 931,0 millió forint átadása megtörtént az érintett intézmények részére, amelyből a személyi és tárgyi feltételek finanszírozása valósult meg.

Tudásalapú igazságszolgáltatás-fejlesztés – Magyarországi bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése és integrált tudásbázis kialakítása

Az Államreform Operatív Program keretében megvalósuló projekt a Magyar Bíróképző Akadémia koordinálásában valósul meg. A projekttevékenység két szintű, az első szint egy komplex országos szakmai továbbképzési program, melynek célja a bírák és igazságügyi alkalmazottak szakmai fejlődésének elősegítése, míg a második szint egy ún. integrált tudásbázis kialakítása, melynek része a bírósági könyvtári-információs rendszer kialakítása (benne bírósági olvasói munkaállomások felállítása, és jogi teaurusz létrehozása), a könyvtárosok ehhez kapcsolódó speciális oktatása, valamint a rendszer fennakadás nélküli működtetéséhez szükséges eszközök beszerzése.

Cégbíróügyi és céginformációs rendszerek továbbfejlesztése és korszerűsítése

A cégbíróügyi rendszer fejlesztésének keretében a másodfokra kerülő ügyek adatai elektronikusan továbbíthatóak a bíróságokra, majd ott elektronikusan kezelhetőek. A bíróságok a „call center” révén történő csatlakozása az ügyfélszolgálati rendszerhez az állampolgárok részére közvetlen ügyintézési, információs lehetőséget biztosít.

Fejezeti egyensúlyi tartalék

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács döntése alapján az egyensúlyi tartalékból 53,9 millió forint az intézmények dologi kiadásainak finanszírozására került átcsoportosításra.

Budapest, 2010. május „ ”.

Dr. Baka András
az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke

VI. BÍRÓSÁGOK fejezet

Melléklet

INTÉZMÉNYEK	TÖRZSKÖNYVI AZONOSÍTÓ	HONLAPOK CÍMEI
Legfelsőbb Bíróság	304 001	www.birosag.hu
Fővárosi Ítéltábla	597 320 000	www.birosag.hu
Debreceni Ítéltábla	597 924 000	www.birosag.hu
Győri Ítéltábla	597 913 000	www.birosag.hu
Szegedi Ítéltábla	597 319 000	www.birosag.hu
Pécsi Ítéltábla	597 331 000	www.birosag.hu
Fővárosi Bíróság	311 399	www.birosag.hu
Baranya Megyei Bíróság	311 519	www.birosag.hu
Bács-Kiskun Megyei Bíróság	311 487	www.birosag.hu
Békés Megyei Bíróság	311 465	www.birosag.hu
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság	311 498	www.birosag.hu
Csongrád Megyei Bíróság	311 520	www.birosag.hu
Fejér Megyei Bíróság	311 542	www.birosag.hu
Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság	311 454	www.birosag.hu
Hajdú-Bihar Megyei Bíróság	311 421	www.birosag.hu
Heves Megyei Bíróság	311 432	www.birosag.hu
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság	311 553	www.birosag.hu
Komárom-Esztergom Megyei Bíróság	311 443	www.birosag.hu
Nógrád Megyei Bíróság	311 410	www.birosag.hu
Pest Megyei Bíróság	311 409	www.birosag.hu
Somogy Megyei Bíróság	311 476	www.birosag.hu
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság	311 508	www.birosag.hu
Tolna Megyei Bíróság	311 531	www.birosag.hu
Vas Megyei Bíróság	311 564	www.birosag.hu
Veszprém Megyei Bíróság	311 575	www.birosag.hu
Zala Megyei Bíróság	311 586	www.birosag.hu
OIT Hivatala	329 552	www.birosag.hu
Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatok	329 189	